

Dr. Cenk ŞAHİN

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

**ACELE
KAMULAŞTIRMA**

onikilevha

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR	XV
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM YASAL VE KAVRAMSAL ÇERÇEVE

I. ACELE KAMULAŞTIRMA KAVRAMI	7
II. ANA HATLARI İLE “KAMULAŞTIRMA” MÜESSESESİ	13
A. KAMULAŞTIRMAYA İLİŞKİN ANAYASAL İLKE VE ESASLAR	16
B. GENEL HATLARI İLE KAMULAŞTIRMA SÜRECİ.....	21
III. BENZER, İLİŞKİLİ VE KESİŞEN KAVRAMLAR İLE KARŞILAŞTIRMA.....	36
A. İSTİMVAL.....	37
B. GEÇİCİ İSGAL.....	43
C. YÜRÜRLÜKTE OLmayan BİR DÜZENLEME VE USUL: ACELE İŞLERDE EL KOYMA VE TESCİL	46
IV. ACELE KAMULAŞTIRMANIN YASAL DAYANAKLARI	49

A. MİLLİ MÜDAFAA MÜKELLEFİYETİ KANUNUNUN UYGULANMASINDA YURT SAVUNMASI İHTİYACININ ORTAYA ÇIKTIĞI DURUMLAR.....	52
B. ÖZEL KANUNLarda ÖNGÖRÜLEN OLAĞANÜSTÜ DURUMLAR	55
C. ACELELİĞİNE BAKANLAR KURULUNCAs KARAR VERİLECEK HALLER –ACELELİK KARARI	65

İKİNCİ BÖLÜM

ACELE KAMULAŞTIRMAYA YÖNELİK DÜZENLEME VE UYGULAMA ŞARTLARI

I. KANUN KOYUCUNUN ACELE KAMULAŞTIRMAYA YÖNELİK DÜZENLEME YETKİSİNİN KAPSAM VE SINIRLARI	75
A. “OLAĞANDIŞI” SEBEP VEYA DURUMUN GEREKLİLİĞİ VE KANUN KOYUCUNUN DÜZENLEME YETKİSİ.....	77
B. ÖZEL KANUNA DAYALI OLARAK YAPILACAK TÜM KAMULAŞTIRMALARIN ACELE KAMULAŞTIRMA YÖNTEMİ İLE YAPILMASI YÖNÜNDE BİR KANUNI DÜZENLEME GETİRİLEBİLİR Mİ?	81
C. KANUNLA İDAREYE VERİLEN ACELE KAMULAŞTIRMA YETKİSİNİN KAPSAM VE SINIRLARININ BELİRLENMESİ ŞARTI	82
D. ANAYASA MAHKEMESİNİN KONUYA YAKLAŞIMI VE ELEŞTİRİLERİMİZ.....	85
II. ACELELİK KARARININ HUKUKİ NİTELİĞİ VE KOŞULLARININ YARGI KARARLARI İŞİĞINDA DEĞERLENDİRİLMESİ.....	94
A. ACELELİK KARARININ HUKUKİ NİTELİĞİ	94

1.	ACELELİK KARARININ MADDİ BAKIMDAN TASNİFİ.....	94
2.	ACELELİK KARARININ UNSURLAR BAKIMINDAN ANALİZİ.....	97
a.	Yetki Unsuru	97
b.	Usul - Şekil Unsuru.....	99
c.	Sebep Unsuru.....	99
d.	Konu Unsuru.....	106
e.	Maksat Unsuru	106
B.	ACELELİK KARARININA YÖNELİK İDARI YARGI İÇTİHATLARI İLE OLUŞTURULAN KOŞUL VE İLKELER İLE YARGISAL DENETİM KRİTERLERİ.....	108
1.	GENEL VE UCU AÇIK ACELELİK KARARI VERİLEMEZ	110
2.	ACELE KAMULAŞTIRMAYA KONU TAŞINMAZLARIN HER BİRİNİN AYRI AYRI GÖSTERİLMESİ GEREKİR.....	112
3.	ACELE KAMULAŞTIRMA PROSEDÜRÜNÜN UYGULANABILMESİ İÇİN “OLAĞANÜSTÜ” BİR DURUM OLMALIDIR.....	113
4.	ACELELİK KARARI ÜSTÜN KAMU YARARI VE KAMU DÜZENİNİN KORUNMASI AMACIYLA ALINABİLİR	115
5.	ACELELİK KARARI SOMUT VE TATMİN EDİCİ GEREKÇELERE DAYALI OLMALIDIR	117
6.	ACELELİK KARARI ÖLÇÜLÜLÜK İLKESİNE UYGUN OLMALIDIR	118
C.	DANIŞTAY'IN ACELELİK KOŞUL VE KRİTERLERİ İLE İDARENİN TAKDİR YETKİSİNİN SİNİRLARINA YÖNELİK SON DÖNEMDEKİ YAKLAŞIMI	120
D.	KARARLARA YÖNELİK GENEL DEĞERLENDİRME..	132

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ACELE KAMULAŞTIRMA SÜRECİ

I.	ACELE KAMULAŞTIRMA SÜRECİNİN ÖNCESİ VE BAŞLANGIÇ AŞAMASI	137
II.	OLAĞAN KAMULAŞTIRMA USULÜNDEN OLAĞANDIŞI-İSTİSNAİ YÖNTEME GEÇİŞ AŞAMASI.....	141
III.	ACELELİK KARARI ALINMASI AŞAMASI.....	143
IV.	MAHKEMEYE BAŞVURU, DEĞERİN TESPİTİ VE BANKAYA YATIRILMASI AŞAMASI	146
V.	TAŞINMAZIN TAHLİYESİ VE EL KOYMA.....	156
VI.	OLAĞAN USULE DÖNÜŞ – KAMULAŞTIRMA SÜRECİNİN TAMAMLANMASI.....	161
VII.	SATIN ALMA USULÜ (DENENMELİ MİDİR?)	170
VIII.	KAMULAŞTIRMA KANUNUNUN 10. MADDESİ UYARINCA BEDEL TESPİTİ VE TESCİL	174

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
**ACELE KAMULAŞTIRMADA İDARENİN
VAZGEÇMESİNİN VEYA MAHKEMECE
VERİLEN İPTAL KARARLARININ
ETKİ VE SONUÇLARI İLE UYGULAMA
PROBLEMLERİ**

I.	ACELE KAMULAŞTIRMA SÜRECİNDE İDARENİN KAMULAŞTIRMADAN VEYA ACELE KAMULAŞTIRMADAN TEK TARAFLI VAZGEÇMESİNİN HUKUKSAL ETKİ VE SONUÇLARI....	182
A.	GENEL OLARAK KAMULAŞTIRMADAN VAZGEÇME	182
B.	ACELE KAMULAŞTIRMA SÜRECİNDE ACELE KAMULAŞTIRMADAN VEYA KAMULAŞTIRMADAN VAZGEÇME.....	189

C. (YARGITAY'IN YAKLAŞIMINI ESAS ALAN UYGULAMA DOĞRULTUSUNDА) KAMULAŞTIRMADAN VEYA ACELE KAMULAŞTIRMADAN VAZGEÇMENİN HUKUKSAL ETKİ VE SONUÇLARI	192
II. ACELE KAMULAŞTIRMADA KAMULAŞTIRMA KARARI VEYA ACELELİK KARARININ İPTALİNİN DOĞURDUĞU ETKİ VE SONUÇLAR	203
III. ACELE KAMULAŞTIRMAYA TABİ TAŞINMAZ BAKIMINDAN MALİKİN GERİ ALMA HAKKI	211

BEŞİNCİ BÖLÜM
ACELE KAMULAŞTIRMA SÜRECİNE
YÖNELİK DAVALARDA İDARI
YARGILAMA USULÜ BAKIMINDAN ÖNEM
TAŞIYAN BAZI MESELELER

I. “GÖREV” VE “BAĞLANTI” SORUNU	215
II. “SÜRE KOŞULU”NUN DOĞURDUĞU SORUNLAR	220
A. BAKANLAR KURULUNUN ACELELİK KARARINA KARŞI AÇILACAK İPTAL DAVASINDA DAVA AÇMA SÜRESİNİN BAŞLANGICI MESELESİ.....	220
B. ACELE KAMULAŞTIRMA SÜRECİNDE, KAMULAŞTIRMA İŞLEMİNİN İPTALİ DAVALARINDA DAVA AÇMA SÜRESİNİN BAŞLANGICI MESELESİNİN ORTAYA ÇIKARDIĞI SORUNLAR.....	223
III. ACELE KAMULAŞTIRMA İŞLEMLERİNDE “İVEDİ YARGILAMA”	232
SONUÇ	239
KAYNAKÇA	245
KAVRAM DİZİNİ.....	249